

Verslag van Bocas Sanas Dental reis 2019

Het tandheelkundige team bestond dit jaar uit :

Mondhygiënisten: Cristina Doorman, Simone Larooi, Melany Essing, Agatha Rypma

Sterilisatie assistente: Tiny Venema

Voorlichting en assistente: Minke Moonen

Tandartsen: Lisette Moonen, Nathalie van der Zandt, Ilse de Jager en Nico Moonen en Dominicaanse tandarts Rumel Yanet Ventura Turbi

Het team werd verder aangevuld met de tolken: Frans Doorman en Madelon Knebel.

Zaterdag 2 februari vertrokken we naar Brussel. Helaas gaan er geen vluchten meer naar Puerto plata vanaf schiphol. Na een overnachting vlakbij vliegveld Zaventem, vlogen we om 9.25 uur met bestemming Puerto plata en met een tussenstop in Santa Domingo. Het werd, met name door de tussenstop, een lange reis. Aankomst was plaatselijke tijd 18.30 uur. (Nederlandse tijd 23.30 uur). Gelukkig stond het ontvangst comité voor ons klaar. Onze voorzitter Cristina, de Dominicaanse tandarts Rummy en tolk Madelon waren er om ons te verwelkomen. We hadden heel veel bagage mee met veel materialen en ook cadeautjes voor de kinderen.

Daarna volgde de rit naar de Bed and Breakfast. Dit is een prachtig landgoed genaamd Dreamview Estate. De weg erheen is erg slecht. Je rijdt, zeker met een busje, kruipend de berg op maar als je op de plek van bestemming bent kom je in een prachtige groene oase terecht. Geen straf om hier twee weken te verblijven. Mocht je ooit nog eens van plan zijn om de Dominicaanse Republiek te gaan verkennen dan is deze plek zeker een aanrader. <https://dreamview-estate.info/>

De voorbereidingen voor onze werkzaamheden zijn al gedaan door Cristina, in samenwerking met lokale medewerkers. Van elke te behandelen school liggen de patiënten kaarten klaar. Er is op de scholen klassikaal voorlichting gegeven en alle scholen zijn voorzien van tandpasta en tandenborstel. Maandag 4 februari is onze eerste werkdag. Om zeven uur staat het ontbijt voor ons klaar. De eerste school is in het berg dorpje Loma de la Bestia. Het is een klein schooltje op een paar kilometer afstand van ons verblijf. De meeste benodigde spullen zijn al met een truck naar de school gebracht dus de grootste groep besluit lopend de weg naar de school af te leggen. Een prachtige wandeling en een mooi begin van de dag.

Ook de kinderen komen lopend naar school

De conciërge heeft de vlag al opgehangen

Het is maar een klein schooltje en we hebben niet veel ruimte in het lokaal.

Dat wordt passen en meten. Eerst de sterilisatie opzetten. Het gasfornuis met de hogedrukpan. Daarna een tafel maken met alle benodigde instrumentarium en daarna de behandelstoelen en bijzet stoeltjes klaarzetten.

Ondertussen zijn Melany en Cristina al begonnen met de voorlichting per klas. Na de voorlichting volgt het kleuren van het gebit met een kauwtabletje en daarna poetsen bij de poetsbak.

Dit schooltje zit al jaren in het Bocas Sanas programma. Het is een arm, klein schooltje. De kinderen gaan hier nog een halve dag naar school. Middags komt de nieuwe groep.

Tegenwoordig wordt het schoolsysteem in de Dominicaanse Republiek veranderd en komen er steeds meer scholen die de hele dag les geven. Ze krijgen dan ook warm eten op school.

Dat is hier nog niet het geval. Wel krijgen alle kinderen ontbijt: een pakje drinken met een droog broodje.

Ook dinsdag werken we nog de hele dag in dit schooltje. In totaal hebben we daar 67 kinderen behandeld. Er zijn 44 vullingen gelegd en 12 kiezen getrokken. Deze twee dagen was er geen stroom dus alle vullingen zijn met de hand gemengd. Als er wel stroom is kunnen er capsules gebruikt worden die in een schudmachine geschud worden en dan aangebracht met een soort "pistool". Het voordeel hiervan is, buiten het gemak, dat de kwaliteit constant is. Bij het mengen met de hand ben je afhankelijk van de hoeveelheid poeder, vloeistof, de temperatuur etc.

We hebben met veel plezier op deze school gewerkt. Dinsdag middag is alles in een grote camion (truck) gepakt en alvast bij onze B en B geparkeerd zodat we de volgende dag weer naar een volgende school kunnen gaan.

School twee is een klein schooltje in het plaatsje El Torro. Dit schooltje is nieuw in ons project. De directrice heeft zelf Cristina benaderd en is heel gemotiveerd om mee te werken. We hebben de wekker op 6.15 gezet. Het is een heel eind rijden met de truck en het heeft behoorlijk geregend vannacht dus het wordt een uitdaging om de school te bereiken.

Bestemming bereikt!

Het is een hartstikke leuk schooltje. We worden vriendelijk onthaald door de directrice en alle kinderen komen langs om een hand te geven.

De kinderen hebben tandpasta en tandenborstel gekregen die ze op school bewaren. Ze poetsen hun tanden bij de wastafel in de pas opgeknapte dames en heren wc.

De school heeft als wens: 8 nieuwe dakplaten omdat het nogal lekt en behoorlijk veel regent. Verder zou het fijn zijn als een poetsbak zou komen. Deze zou dan ook gelijk gebruikt kunnen worden voor de afwas na de maaltijd die de kinderen hier wel krijgen tussen de middag. Het eten wordt meestal klaargemaakt in een keuken van een restaurant uit de buurt en dan per truck vervoerd naar school.

De mogelijkheden voor het plaatsen van een poetsbak worden besproken.

We behandelen niet alleen de kinderen maar ook het onderwijzend personeel als zij willen en de schoonmakers, conciërge en soms bij pijnklachten ook ouders van de kinderen.

In totaal hebben we 38 patiënten behandeld. De truck die het eten voor de middagmaaltijd voor de kinderen zou brengen is gekanteld op de slecht begaanbare weg. Er is dus geen eten voor de kinderen en zodoende gaan ze vroeg naar huis. En wij dus ook. Het wordt nog een spannende rit.

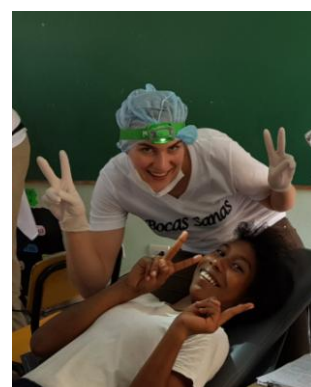
Gelukkig kwam de lokale bevolking in grote getale op het brullen van de motor af en ze hebben ons weer los kunnen trekken!

Omdat het weer het niet toelaat kunnen we ons werk op de school in El Torro de volgende dag niet afmaken. Dus vertrekken we naar Las Avispas. Hier bezoeken we een grote school met twee verdiepingen die aan een goed begaanbare weg ligt. Het is een heel verschil met de vorige twee scholen. Hier is alles ruim, groot en netjes onderhouden.

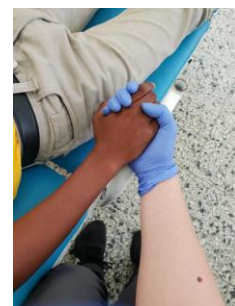

voorlichting en poetsles bij de kleuters.

Hier hebben we donderdag en vrijdag gewerkt. Toen was de hele school klaar behalve groep 8. We hebben 76 kinderen behandeld. Dat zijn niet alle kinderen van de school. Bij de screening door Cristina zijn een groot aantal kinderen die gezonde gebitten hebben er al uit gefilterd. Zij hoefden nu niet in de stoel maar kregen wel, net als alle patiëntjes een etui met een tandenborstel en tandpasta. De meegebrachte knuffels zijn een grote steun voor de Kinderen. Ook het vasthouden van een hand kan heel rustgevend werken.

En toen zat de eerste week er al weer op. Het is een week van hard werken geweest. Lange dagen, vroeg op en tot laat nog bezig met alles weer uitzoeken voor de volgende dag, boodschappen doen, eten koken (of uit eten gaan), wassen, genieten van het mooie weer, zwemmen etc.

Zaterdag 9 februari vertrekken we ochtends vroeg met twee jeeps vol materiaal en een busje met passagiers richting Punta Rusia. Dat is een klein kustplaatsje waar we al een aantal keren tijdens een bocas sanas reis ons vrije weekend doorgebracht hebben. Tijdens een van die weekenden ontdekten we daar een klein schooltje dat in 1979 door een Nederlandse vrouw is opgericht. 11.30 komen we aan. Alle spullen uitgeladen bij de school, ingecheckt bij ons weekend verblijf en snel naar het strand voor een paar heerlijke relax dagen.

Poseren met het bord van de school waarop de naam van de weldoener staat.

Zaterdag middag heeft het bestuur nog een bijeenkomst met de schoolleiding en de ouders van de kinderen. Het is de eerste keer dat Bocas Sanas op deze school komt en er wordt uitleg gegeven over het project. Er komen 19 moeders met enkele kinderen opdagen. Al snel blijkt dat ze heel enthousiast zijn en zelf een kleine donatie

willen doen van 200 pesos per ouder. (omgerekend €3.50)

Met hetzelfde enthousiasme wordt er direct een aannemer gebeld om een poetsbak te maken. Een uurtje later is hij present, met meetlat. De directrice noteert en zo maken ze samen een begroting. Wij gaan akkoord mits er maandag direct begonnen wordt met de bouw. Hartstikke fijn geregeld.

Poetsbak in wording. Met een prachtig eindresultaat, compleet met afdakje.

De school is prachtig kleurrijk en heeft een heel vriendelijke uitstraling. Het lokaal waar we behandelen is niet al te groot en nogal rommelig maar we zijn al wat gewend dus het gaat lukken. We zijn voor acht uur aanwezig om het zingen van het volkslied (elke dag) en het hijsen van de vlag mee te maken.

We behandelen deze dag alle te behandelen kinderen (38) en het 11 volwassenen. En natuurlijk is er ligt er voor de behandelde kinderen (dankzij de vele donaties) een cadeautje klaar.

Voor de school hebben we nog een verrassing. Simone en ik hadden veel donaties gehad en we hebben besloten om een kar vol leuk speelpleinspeelgoed te kopen voor deze school en voor de school in El Torro.

Jongen op het schoolplein met creatief gemaakte spalk.

Dinsdag 12 februari na het ontbijt vertrekken we weer naar Puerto Plata.

De auto's weer vol geladen en op weg naar huis. Rond het middaguur is iedereen weer op de berg. Er wordt besloten om de dag verder vrij te nemen omdat het niet te realiseren is om nu naar een andere school te gaan. De groep gaat voor een toeristisch uitje naar de waterval. Cristien en Agatha besluiten een bezoek te brengen aan een armoedig klein schooltje met drie klassen in Los Rieles. De grote kinderen zitten in een ander gebouw. Op dit schooltje heeft Bocas Sanas vorig jaar poetsbakken gemaakt en we gaan kijken hoe het poetsen verloopt, of er water is etc.

We zijn welkom op de school. De directeur laat trots zien dat er water uit de kraan komt, de lerares heeft keurig alle tandenborstel met naam erop bij de hand en er wordt dagelijks gepoetst.

Woensdag 13 februari vertrekken we naar Los Canos. Een klein dorpje met een vervallen schooltje. Het gebouw is behoorlijk gescheurd, alles is verzakt en eigenlijk is het niet veilig meer om in de school les te geven. De kleine kinderen krijgen nu buiten les. Wij kunnen niet in de school behandelen dus wijken we uit naar het community centrum.

School met scheuren en verzakkingen en poetsbak van Bocas Sanas

We werken ondertussen als een geoliede machine. Tiny zorgt voor de sterilisatie. Nico en Minke geven voorlichting op de school, een aantal mensen zetten de spullen en de stoelen klaar. We hebben hier extra veel aan voorlichting gedaan, niet alleen klassikaal maar ook nog individueel, in de stoel. Behoorlijk veel kinderen met grote gaten op deze school. 53 kinderen behandeld vandaag.

Donderdag ochtend behandelen we nog 22 kinderen en een aantal medewerkers van de school en dan zijn we klaar in los Canos.

Op vrijdag gaan we terug naar de grote school Las Avispas. Daar moeten we groep acht nog behandelen en dan is de hele school klaar. We behandelen 29 kinderen op deze ochtend.

Eigenlijk hadden we graag nog een keer terug gegaan naar El Torro maar vanwege de regen durfden we dat niet aan. Cristina zal nu proberen met de Dominicaanse tandarts de rest van de kinderen op deze school te behandelen. Ook moet hier de poetsbak nog gemaakt en de dakplaten vervangen worden.

Bocas Sanas is een klein project met een enthousiast bestuur en betrokken vrijwilligers die in twee weken veel doen voor een grote groep kinderen en volwassenen in ons werkgebied.

Uit onderzoek op onze scholen is gebleken dat na drie jaar in het Bocas Sanas project te zitten er op de scholen 30% minder cariës voorkomt dan op scholen die niet in het project zitten. Ook zijn de aandoeningen veel minder ernstig en is er minder schoolverzuim door ziekte en kiespijn.

In totaal hebben ongeveer 500 kinderen een tandenborstel, tandpasta, voorlichting en instructie gehad en hebben we 339 kinderen behandeld.

Voor meer informatie verwijst ik naar onze website <http://www.bocas-sanas.com/>

